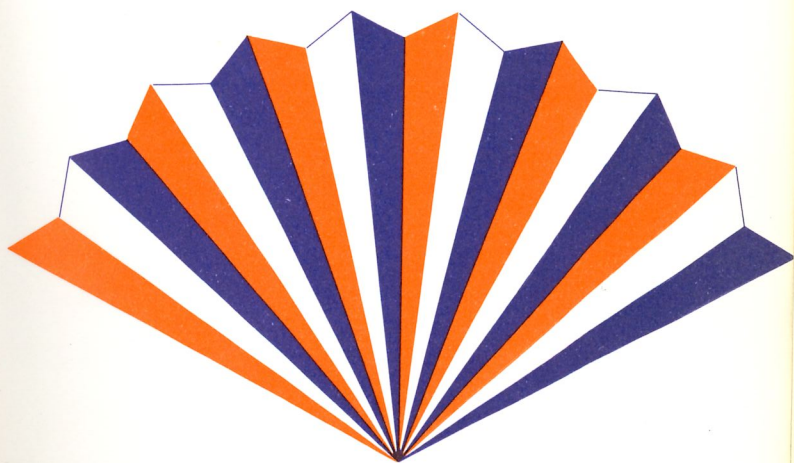


Holland Festival 1973



De Nederlandse Operastichting

Don Pasquale

Gaetano Donizetti

Amsterdam – Stadsschouwburg
16, 23 en 26 juni 1973

Rotterdam – R'damse Schouwburg
18 juni 1973

Eindhoven – Stadsschouwburg
20 juni 1973

Scheveningen – Circustheater
28 juni 1973

**De Nederlandse
Operastichting**

Don Pasquale

Gaetano Donizetti

Tekst van o.a. de komponist naar de
komedie van Angelo Anelli

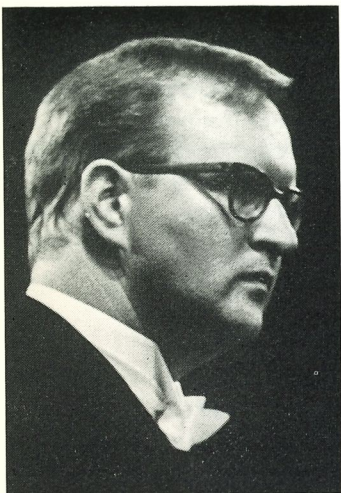
Muzikale leiding Anton Kersjes
Regie Frans Boerlage
Dekors en kostuums Jelle J. Rispens

Don Pasquale Hubert Waber
Malatesta Peter van der Bilt
Norina Evelyn Mandac
Ernesto Kenneth Riegel
Notaris Tom Haenen
Majordomo Henk Stuurman
Zijn vrouw Suze Bosch
Hun nakomertje Rein Heije

Het Amsterdams Philharmonisch
Orkest
Het Nederlands Kamerkoor
Koordirigent: Hans van den
Hombergh

Kostuums vervaardigd in eigen
atelier o.l.v. Ruth Hellmer
Dekors vervaardigd in eigen
atelier o.l.v. Nico Out
Pruiken en grimewerk o.l.v.
Henk van Dreumel

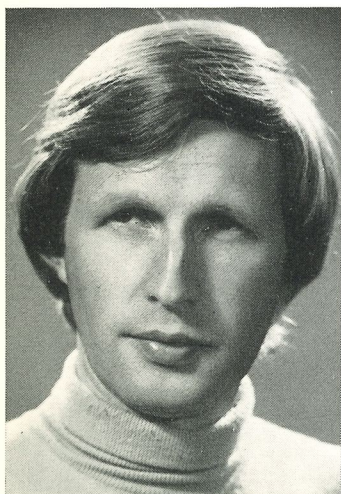
**Pauze na het tweede bedrijf
(derde tafereel)**



Anton Kersjes



Frans Boerlage



Jelle J. Rispens

Inhoud

Don Pasquale is een welgestelde vrijgezel, die op hoge leeftijd nog aan trouwen denkt. Zijn vriend, dokter Malatesta, die hem van een kwaaltje heeft genezen en in wie de bejaarde huwelijkskandidaat een onbepert vertrouwen stelt, moet een geschikte levensgezellin voor hem zoeken. Aan het begin van het eerste bedrijf zien wij Don Pasquale vol ongeduld wachten op de komst van zijn vriend en huwelijksmakelaar. Eindelijk verschijnt Malatesta en deelt hem mee dat hij een vrouw heeft gevonden. De beschrijving, die hij van haar uiterlijk en karakter geeft, is voldoende om Don Pasquale tot verrukking te brengen. Wanneer bovendien blijkt, dat de jonge vrouw een zuster van Malatesta is en dat zij pas uit het klooster is gekomen, dan kan Don Pasquale zijn ongeduld niet langer bedwingen. Hij bezweert Malatesta het vrouwelijke pronkje uweel ogenblikkelijk te gaan halen. Hij wordt in zijn rooskleurige voorstellingen gestoord door de komst van zijn neef Ernesto, een jongeman die verliefd is op Norina, een bekoorlijke, maar weinig bemiddelde weduwe. Van een huwelijk met haar wil zijn oom niets weten. Hij wijst zijn neef het huis uit en verzekert hem, dat hij ook van de erfenis niets hoeft te verwachten. Tegelijk brengt hij Ernesto op de hoogte van zijn voorgenomen huwelijk. Ernesto geeft zijn oom de raad het advies in te winnen van een verstandig man, bijvoorbeeld dokter Malatesta. Tot zijn ontsteltenis verneemt hij, dat de dokter Don Pasquale juist bij zijn trouwpogingen behulpzaam is en hem zijn zuster als levensgezellin wil toevertrouwen.

Het *tweede tafereel* speelt in de tuin bij Norina's huis.

De jonge weduwe leest een liefdesromannetje. Een bediende brengt haar een brief. Zij herkent het handschrift van Ernesto en na lezing is haar overmoedige stemming veranderd in schrik en neerslachtigheid. Zij laat ook Malatesta, die inmiddels op bezoek is gekomen, Ernesto's epistel lezen. De jongeman schrijft Norina, dat hij gedwongen is afstand van haar te doen en het land te verlaten, aangezien zijn oom hem het huis heeft uitgejaagd. Hij wenst haar geluk en verzekert haar van zijn eeuwige trouw.

De dokter vertelt Norina nu welke list hij heeft bedacht om Don Pasquale voorgoed van zijn trouwplannen te genezen. Norina moet voor zijn, Malatesta's, zuster Sofronia spelen en zich door een schijncontract met de oude man in een gefingeerd huwelijk laten verbinden. Daarna moet zij hem het leven zo zuur maken, dat hij van geen vrouw meer weten wil en zich weer met zijn neef verzoent.

In het *tweede bedrijf* zijn we weer terug in het huis van Don Pasquale. Malatesta verschijnt met zijn vermeende zuster. Zij is gesluiert en bang. Don Pasquale is opgetogen: een zo zedig meisje beantwoordt aan zijn verlangens. Wanneer zij, op zijn aandringen en nadat de dokter het haar bevolen heeft, ook nog de sluier oplicht en haar schoonheid toont, is hij niet meer te houden. Hij wil op staande voet trouwen. Malatesta goochelt in een ommezien een notaris te voorschijn, die eveneens in het complot is ingewijd. Het huwelijkscontract, waarbij Don Pasquale zijn toekomstige vrouw de helft van zijn bezit bij schenking toewijst, wordt opgesteld. Don Pasquale is de eerste die het ondertekent. Norina, alias Sofronia, aarzelt nog. Dan klinkt de stem van Ernesto, die zich met geweld toegang verschafte tot de intieme plechtigheid. Gekomen om afscheid te nemen van zijn oom, dreigt hij aanvankelijk roet in het eten te gooien, maar door Malatesta over de werkelijke toedracht ingelicht, ondertekent hij als getuige het huwelijkscontract.

Sofronia verandert nu als een blad aan de boom. Het zedige, mensenschuwe meisje ontpopt zich als een gehaaide feeks, die op lichtvaardige wijze met het geld van haar man omspringt. Don Pasquale weet niet wat hem overkomt. Hij betreurt het nu al, dat hij ooit op de dwaze gedachte is gekomen om te trouwen.

In het *derde bedrijf* zien wij Don Pasquale wanhopig bezig de rekeningen na te zien, die de spijzucht van zijn vrouw hem heeft bezorgd. Don Pasquale heeft nu nog slechts één wens; zich zo snel mogelijk van deze heks te ontdoen. Terwijl hij nog over de aangedane smaad staat te jammeren, ziet hij een brief liggen die Sofronia met opzet heeft laten vallen. Het is een niet-ondertekende liefdesbrief, waarin de onbekende minnaar Sofronia nog diezelfde avond op een plek achter in de tuin van Don Pasquales woning ontbiedt. Don Pasquale laat onmiddellijk Malatesta roepen, teneinde met hem te bespreken op welke wijze hij zich het best wreken kan.

Malatesta heeft moeite hem van onherstelbare vergeldingsmaatregelen af te houden, maar ten slotte slaagt hij er toch in de gebeurtenissen overeenkomstig zijn eigen bedoelingen te esceneren. Samen met Don Pasquale zal hij proberen Sofronia op heterdaad te betrappen. Blijkt zij schuldig te zijn, dan moet zij het huis verlaten.

De laatste scènes spelen zich af in de tuin van Don Pasquales huis. Terwijl Ernesto en Norina zich op de aangenaamste wijze met elkaar onderhouden, sluipen Don Pasquale en Malatesta van bosje naar bosje om het paar te betrappen. Ernesto trekt zich ongezien in het huis terug en de beide woudlopers vinden slechts een verbaasde en verontwaardigde Sofronia, die tegenover haar woedende man beweert, dat zij slechts een luchtje kwam scheppen. Hij verlangt van haar dat zij op staande voet het huis verlaat.

Op dat ogenblik grijpt Malatesta in. Tevoren heeft Don Pasquale hem reeds toegezegd, dat hij hem de vrije hand zou laten. Wanneer nu blijkt, dat Don Pasquales huwelijk met de zuster van Malatesta slechts schijn is geweest, geeft de oude, niet zonder verbazing over de snelle gedaanteverwisseling van Sofronia in Norina en niet zonder enig tegenstrubbelen, toestemming tot het huwelijk van zijn neef met de jonge weduwe.

Aantekeningen van de regisseur

Donizetti's opera 'Don Pasquale' beleefde zijn premiere in 1843, een tijd, die als de Biedermeier-periode bekend staat. Na de onstuimige jaren rond de eeuwwisseling (18e naar de 19e eeuw) belanden wij in een sfeer van burgerlijke huiselijkheid, waarin o.a. de 'Zondagschilderkunst' en het silhouet-knippen hoogtij vierden. De regisseur en de dekor-ontwerper van deze Pasquale-uitvoeringen hebben het daarom juist geacht hun voorstelling in de sfeer van deze 'naïeve' schilderkunst te plaatsen. De hoofdfiguren van de komedie zijn wel als levende mensen met ware gevoelens geschreven, maar ze zijn een beetje vertekend en uit de juiste proporties gehaald, zoals dat ook het geval is bij bovengenoemde schilderkunst. Het gegeven van de oude man, die een jonge vrouw trouwt met alle gevolgen van dien, is eeuwen oud; de manier, waarop deze personen de intrige beleven is evenwel typerend voor de Biedermeier-periode.

Frans Boerlage

Synopsis

The action of Don Pasquale is contemporary and takes place in Rome during the course of a single day.

Act I: Don Pasquale, a rich, elderly bachelor, annoyed by his nephew Ernesto's refusal to marry the wealthy bride chosen for him, has decided to get married himself and disinherit Ernesto. Malatesta, a friend of both Don Pasquale and Ernesto, arrives to announce that he has found a suitable match for him — his sister, fresh from the convent; in the romanza, 'Bella siccon' un angelo', he paints a glowing portrait of her beauty, grace, and modesty. Don Pasquale, enchanted, exhorts Malatesta

to fetch the girl immediately, and, feeling completely rejuvenated, exults in the joys awaiting him as husband and father. Ernesto learns that he is to be disinherited, and bids farewell to his dream of love while Pasquale revels in his nephew's discomfiture.

The second scene is set in the house of Norina, a rich young widow loved by Ernesto. She informs the audience that she has a giddy head, but an excellent heart ('*Quel guardo, il cavaliere*'). Malatesta comes to lay his plans: Norina must pass for the bride, and then plague Pasquale until he is ready to assent to anything, even the marriage of Norina and Ernesto. Malatesta rehearses her in demure behaviour.

Act II: A plaintive prelude, with solo cornet, leads into an aria, '*Cercherò lontana terra*', in which Ernesto (who as yet knows nothing of Malatesta's device) prepares to leave the country for ever. After he goes off, the trembling young bride, 'Sophronia', is brought to Pasquale. In a trio Don Pasquale admires her bashfulness and beauty, Malatesta agrees, and Norina indulges in impish asides. A notary is summoned, and a contract drawn up: Pasquale makes over all his goods to 'Sophronia'. Ernesto bursts in, but Malatesta is just in time to stop him from denouncing his Norina's faithlessness. No sooner is the contract signed (with Ernesto as second witness!) than 'Sophronia' drops her simpering pose, and demands of her husband absolute compliance. Servants, furniture, carriages are all at fault and must immediately be replaced. The act ends with a spirited quartet centring on the sadly discomfited Don Pasquale.

Act III: The newly-hired jewellers and milliners scurry in and out of the house. Don Pasquale is entirely disillusioned about the joys of marriage: his fortune is being dissipated by 'Sophronia's' extravagance, and remonstrance is useless. Norina enters, dressed for the theatre, bids him go off to bed, and sweeps out. Pasquale picks up a note she has dropped, arranging a rendezvous in the garden for that very evening. As he goes out, the servants troop in and sing of the busy to-and-fro of their new existence and their employers' quarrels. The scene ends with one of the most famous of buffo duets, '*Cheti, cheti, immantinenté*', in which Pasquale and Malatesta plan to catch 'Sophronia' and her lover.

In the garden Ernesto sings to Norina the rapturous serenade, '*Com' è gentil*'; and then their two voices blend in the swaying nocturne, '*Tornami a dir*'. When Pasquale and Malatesta appear, Ernesto slips away, but Norina remains to brazen it out. Malatesta announces that one Norina is coming to the house as Ernesto's bride, and 'Sophronia' declares that never will she remain beneath the same roof as that flirtatious widow: Pasquale seizes at the chance of being rid of her, and readily consents to his nephew's and Norina's marriage. When Ernesto appears and 'Sophronia's' identity is revealed, Don Pasquale's anger at being tricked is much tempered by relief. In the rondo finale Norina points out the moral of the tale: when old age decides to marry, it must be prepared to pay the price of its folly.

Producers' note

Donizetti's opera 'Don Pasquale' had its first night in 1843 – during a period we usually call 'Biedermeier'. After the revolutionary years of the turn of the century (18th to 19th) we find ourselves in an atmosphere of the comfortable bourgeoisie with its 'Sunday-painters' and silhouette-cuttings. The producer and designer of this Pasquale performance choose therefore this atmosphere of 'naïve paintings' as a starting point for their version of the opera. The main characters of this comedy are very human and accurately drawn, although slightly out of proportion – a characteristic of the naive painting. The theme is a classical one (old man marries young woman and regrets it), but the treatment of the characters is typical of the Biedermeier period.

Frans Boerlage

Don Pasquale – Gaetano Donizetti

juni	za.	16	Amsterdam	20.15 uur	Stadsschouwburg
	ma.	18	Rotterdam	20.15 uur	Schouwburg
	wo.	20	Eindhoven	20.15 uur	Stadsschouwburg
	za.	23	Amsterdam	20.15 uur	Stadsschouwburg
	di.	26	Amsterdam	20.15 uur	Stadsschouwburg
	do.	28	Scheveningen	20.15 uur	Circustheater

Rodelinda – Georg Friedrich Händel

juni	zo.	24	Scheveningen	20.15 uur	Circustheater
	wo.	27	Rotterdam	20.15 uur	Schouwburg
	za.	30	Amsterdam	20.15 uur	Stadsschouwburg
juli	di.	3	Amsterdam	20.15 uur	Stadsschouwburg

Aida – Giuseppe Verdi

juni	ma.	25	Amsterdam	20.15 uur	Theater Carré
	do.	28	Amsterdam	20.15 uur	Theater Carré
	za.	30	Amsterdam	20.15 uur	Theater Carré
juli	ma.	2	Amsterdam	20.15 uur	Theater Carré
	wo.	4	Amsterdam	20.15 uur	Theater Carré
	vr.	6	Amsterdam	20.15 uur	Theater Carré

Die Fledermaus – Johann Strauss

aug.	di.	21	Amsterdam	20.00 uur	Stadsschouwburg
	wo.	22	Amsterdam	20.00 uur	Stadsschouwburg
	vr.	24	Amsterdam	20.00 uur	Stadsschouwburg
	za.	25	Amsterdam	20.00 uur	Stadsschouwburg
	zo.	26	Amsterdam	20.00 uur	Stadsschouwburg
	di.	28	Amsterdam	20.00 uur	Stadsschouwburg
	wo.	29	Scheveningen	20.00 uur	Circustheater
	do.	30	Scheveningen	20.00 uur	Circustheater

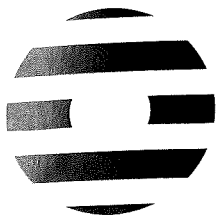
Il Barbiere di Siviglia – Giovanni Paisiello

sept.	wo.	19	Amsterdam	20.00 uur	Stadsschouwburg
-------	-----	----	-----------	-----------	-----------------

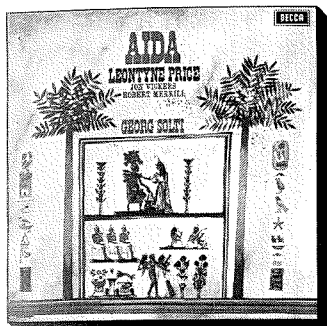
Het Eindhovens Barokensemble

Muzikale leiding	Jochem Slothouwer
Regie	Renato Capecchi
Dekors	Gerard Deen
Kostuums	Eugenie Brands

De rol van Bartolo wordt gezongen door Renato Capecchi



Opera-toppen in het Holland Festival



Verdi

Aida

Aida: Leonthyne Price, sopraan
Amneris: Rita Gorr, mezzosopraan
Radames: Jon Vickers, tenor
Amonasro: Robert Merrill, bariton
Ramfis: Giorgio Tozzi, bas
Koning van Egypte: Plinio Clabassi, bas
Boodschapper: Franco Ricciardi, tenor
Priesteres: Mietta Sighele, sopraan
Koor en Orkest van de Romeinse Opera
Dirigent: Georg Solti
In luxe cassette met geïllustreerd tekstboek
DECCA SET 427/9 (3 lp's) 74,70



Donizetti

Don Pasquale

Graziella Sciutti (sopraan), Juan Oncina (tenor), Tom Krause (bariton), Fernando Corena (bas)
Koor en Orkest van de Weense Staatsopera
Dirigent: Istvan Kertesz
In luxe cassette met volledige tekst en vele illustraties
Decca SET 280/1 (2 lp's) 49,80

Producties van Decca -
's werelds grootste operahuis.

DECCA

phonogram amsterdam